

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 6.Pf.20.057/2024/7.

A felperes:

Duobonet Desiré
1028 Budapest, Kertváros utca 17.

A felperes képviselője:

Dr. Hajdú Sándor Lóránt Ügyvédi Iroda,
dr. Hajdú Sándor Lóránt ügyvéd
1024 Budapest, Lövház utca 16/a. fszt. 4.

Az alperes:

MANDELAY Magyarország Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság
2310 Szigetszentmiklós, Gyártelep 12001/33. hrsz.

Az alperes képviselője:

dr. Sár Csaba ügyvéd
1037 Budapest, Jószerencse út 16. II/4.

A per tárgya: kötbér

Az elsőfokú bíróság: Budapest Környéki Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 2.P.20.547/2019/83. számú ítélet

A fellebbezést benyújtó fél: felperes (84. és 86. szám alatt)

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 750.000 (hétszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a meg nem fizetett 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes a keresetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:137. § (1) bekezdése, valamint 6:186. § (1) és (3) bekezdése alapján azt kérte, hogy a bíróság állapítsa meg az alperes szerződésszegését, és kötelezze az alperest 205.000 euro kötbér és Ptk. 6:155. § (1) bekezdésében meghatározott kamatai megfizetésére. A felperes állította, hogy az alperes megszegte a QX Ltd. Szellemi Tulajdon Licenc Szerződést a felperes által fejlesztett technológia reklámozásával és értékesítésével.
- [2] Az alperes az ellenkérelmében elsődlegesen a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 240. § (1) bekezdés e) pontja alapján az eljárás megszüntetését és az ügy Fővárosi Törvényszékhez való áttételét kérte arra hivatkozással, hogy a felperes által szabadalombitorlás miatt indított perre a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Szt.) 104. § (1) bekezdés c) pontja szerint ez a bíróság kizárólagosan illetékes. Érdemben a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy felek között nem jött létre a felperes által hivatkozott szerződés a Ptk. 6:63. §-nak megfelelően, azt nem kötötte meg. Kifejtette, hogy a felperes által csatolt szerződés egyébként is érthetetlen és ellentmondó rendelkezéseket tartalmaz, azok alapján a jogosultságok és kötelezettségek, de még a szerződés alanyai sem határozhatók meg. A szerződés a létrejötté esetén is semmis a Ptk. 6:107. § (2) bekezdése alapján, ezért arra nem lehet jogot alapítani. Hivatkozott arra, hogy a felperesnek nincs perbeli legitimációja. Érvelése szerint a felperes a szerződésben nem volt szerződő fél, a szerződésben kikötött kötbérnek nem a felperes a jogosultja, és a felperes nem rendelkezik szabadalommal sem. Az alperes hivatkozott arra is, hogy a felperes meg sem jelölte, hogy pontosan milyen magatartásaival szegte meg az állítólagos kötelezettségeit. Vitatta továbbá, hogy fennállnak a megállapítási kereset Pp. 172. § (3) bekezdése szerinti feltételei.
- [3] Az elsőfokú bíróság az ítéletével a kereseteket elutasította, a felperest az alperes javára 1.000.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte, és megállapította, hogy a le nem rótt 1.500.000 forint eljárási illetéket az állam viseli.
- [4] Az elsőfokú bíróság a felperes nyilatkozatai alapján kétségmentesen megállapíthatónak találta, hogy a felperes a Ptk. 6:186. §-a alapján kifejezetten és kizárólag kötbér megfizetését kérte, az Szt. rendelkezéseire nem kívánt hivatkozni, és a keresete nem is szabadalombitorlás jogkövetkezményeinek alkalmazására irányult. Okfejtése szerint a felperes szabadon rendelkezik a perbe vitt jogaival [Pp. 2. § (1) bekezdés], a bíróság pedig kötve volt az érvényesíteni kívánt jog meghatározásához [Pp. 170. § (2) bekezdés b) pont] [Pp. 2. § (2) bekezdése, 342. § (3) bekezdése]. A perbeli jogvita ezért nem minősült a Fővárosi Törvényszék kizárólagos illetékességébe tartozó szabadalmi pernek.
- [5] Az elsőfokú bíróság a per érdemével kapcsolatban kifejtette, hogy a felperes a követelését olyan szerződésre alapította, amely jogi személyek között jött létre. A szerződés szerint a természetes személy felperes nem szerződő fél, hanem az egyik fél szaktanácsadója volt. Ennek következtében a felperesnek nem keletkezhetek jogai és kötelezettségei a szerződésből. Jogviszony hiányában a felperes és a perben érvényesíteni kívánt kötbér között nem volt anyagi jogi kapcsolat, ezért a felperesnek nincs keresetösségi joga.
- [6] A bíróság utalt arra, hogy a felperes által felhívott szerződéses rendelkezések nem kötbérről, hanem bírságról szóltak, és a felperes nem jelölte meg, hogy a bírságot milyen ténybeli és jogi alapon, milyen jogi érvelés mentén kellene a bíróságnak a Ptk. 6:186. § (1) bekezdése szerinti

kötbéreként azonosítania. A bíróságok jogosultja ráadásul a szerződés szerint nem a szaktanácsadó felperes volt.

- [7] Az elsőfokú bíróság rámutatott arra is, hogy a szerződés alapján sem a licenciába adással érintett szellemi tulajdon tárgya, sem a jogalanyok jogai és kötelezettségei, sem a bíróság alapjául szolgáló magatartások nem voltak egyértelműek. A perbeli megállapodás 3. oldal 2., 3., 4. bekezdései, valamint 4. oldal 1. és 2. bekezdései a Ptk. 6:107. § (2) bekezdése értelmében érthetetlen, ellentmondó rendelkezéseket tartalmaztak, ezért semmiek, ezért azokra a felperes keresetösségi jogának a fennállása esetén sem alapíthatott volna jogot.
- [8] Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az erre irányuló anyagi pervezetése ellenére (40. sorszámú végzés) a felperesnek kizárólag az általánosság szintjét meg nem haladó előadása volt arra nézve, hogy a szerződésben meghatározott egyes magatartásokat – szerződés aláírása, promóciós anyag gyártása, publikálás, multimédiás anyag nyomtatása, egységek gyártása, szoftverek terjesztése – milyen konkrét magatartásokkal látja megvalósulni, az alperesnek dátumszerűen mely időpontban kifejtett, milyen tevékenysége vagy mulasztása alapján állt be a kötbérfizetési kötelezettsége. Emiatt a bíróságnak a Pp. 183. § (6) bekezdése alapján mindenképpen keresetet elutasító döntést kellett volna hoznia.
- [9] A kifejtettekre tekintettel a bíróság a rendelkezésre álló adatok és okiratok alapján a jogvitát elbírálhatónak találta, és a további tanú- és szakértői bizonyítás lefolytatására irányuló – szükségtelen – indítványokat mellőzte.
- [10] Az elsőfokú bíróság a felperes megállapítás iránti kereseti kérelmét sem találta megalapozottnak. Álláspontja szerint nem teljesültek annak a Pp. 172. § (3) bekezdésében előírt eljárásjogi feltételei, keresetösségi jogának hiányában ugyanis a felperesnek nem voltak az alperessel szemben megóvandó jogai, a marasztalás kizártságát pedig éppen a felperes által előterjesztett marasztalás iránti kereset cáfolta.
- [11] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben a Pp. 381. §-a alapján az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását kérte.
- [12] A felperes fellebbezése szerint a szerződés, amelynek megsértésére a keresetét alapította, eleve abból a célból jött létre, hogy a leírt technika fejlesztőjeként, a szellemi tulajdon birtokosaként őt megvédje. A szerződéssel elérni kívánt joghatás arra irányult, hogy szankcióval sújtsa a szerződésben részes azon felet, aki a szellemi tulajdonból fakadó jogokat megsérti. A szerződés valamennyi oldalát aláírta, így a Pp. 33. §-ával, a Ptk. 2:1. §-ával, 6:2. § (1) bekezdésével és 6:4. § (1) bekezdésével ellentétes az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy önmagában azért, mert a szerződés szerződő félként külön nem nevesíti, az nem is jogosítja, illetve kötelezi őt. Hivatkozott arra, hogy a szerződést a tartalma és nem az elnevezése alapján kell elbírálni (EBH2000. 331.), és a Ptk. 6:34. §-a szerint a szolgáltatást a kötelelem tartalmának, nem az alakszerűségének megfelelően kell teljesíteni. A szerződés egészének, de különösen a 3. oldal 2. bekezdésének az értelmezése pedig megerősíti azt, hogy szerződő fél volt, és – ahogyan arra az ítélet [5]-[6] bekezdése maga is utal – a jóváhagyására lett volna szükség az alperes jogszerű eljárásához. Ezért a bíróság követelése tekintetében keresetösségi joggal rendelkezik. A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megállapodás megjelölt rendelkezéseinek a semmisségét sem állapíthatta volna meg a Ptk. 6:107. § (2) bekezdése alapján, hanem kísérletet kellett volna tennie a megállapodás Ptk. 6:8. § (1) bekezdésének megfelelő értelmezésére. A felek szerződéskötés kori akaratának és a

szervződés tartalmának igazolására vonatkozóan pedig tanú- és szakértői bizonyítási indítványt is előterjesztett, amelyet a bíróság megalapozatlanul mellőzött.

- [13] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.
- [14] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a jogszabályok helyes értelmezése és a bizonyítékok okszerű mérlegelése alapján utasította el a felperes keresetét. A felperes tévesen tekinti eljárás jogszabálysértésnek az elsőfokú bíróság kereshetőségi jog hiányára vonatkozó álláspontját. A kereshetőségi jog (perbeli legitimáció) ugyanis anyagi jogi kérdés, nem azonosítható a perbeli jogképesség eljárásjogi kérdésével [BH2020. 208.]. A felperes kizárólag az ítélet hatályon kívül helyezését kéri, a Pp. 381. §-a alkalmazásához azonban nem jelölt meg a Pp. 371. § (2) bekezdésének megfelelően hatályon kívül helyezési okot a fellebbezésében. A Fővárosi Ítéltábla felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a fellebbezési kérelem korlátai között gyakorolja, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 382. §-a szerint eljárás jogszabálysértés hiányában – az ügy érdemét nem érintve – helyben kell hagynia.
- [15] Az alperes rámutatott arra is, hogy a felperes a szerződésben szaktanácsadóként került nevesítésre, a bíróság jogosultja nem ő, hanem a Szellemi Tulajdonjogok Birtokosa, a felperesnek ezért sincs kereshetőségi joga. Az elsőfokú bíróság a szerződés megjelölt rendelkezéseinek a semmisségét is helyesen állapította meg. A felperesnek a szerződés tartalmának a tisztázására irányuló, a szerződő félként megjelölt gazdasági társaságok képviselőinek a meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványa nem volt. A bíróság által mellőzött indítványai (tanú és írásszakértő) a szerződés alakiságaira vonatkoztak. Az elsőfokú bíróság helyesen járt el akkor is, amikor az utólagos bizonyítás feltételeinek a hiányában a bizonyítást nem engedélyezte.
- [16] A fellebbezés az alábbiak miatt nem megalapozott.
- [17] A Pp. 370. § (1) bekezdése kimondja, hogy a másodfokú bíróság a felülbírálati jogkörét – a (2)–(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a)–d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.
- [18] A kötelező hatályon kívül helyezés Pp. 379-380. §-ában meghatározott esetei nem álltak fenn, és a Fővárosi Ítéltábla olyan, a fellebbezésben nem hivatkozott eljárás jogszabálysértést sem észlelt, amelyet a felek tudomására kellett volna hoznia [Pp. 370. § (2)-(4) bekezdése]. A felülbírálati jogkörét ezért – a Pp. 370. § (1) bekezdése főszabályának megfelelően – a fellebbezési kérelem korlátai között gyakorolta.
- [19] A felperesnek nem volt az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelme, és a fellebbezésében anyagi jogszabálysértésre sem hivatkozott. A Pp. 381. §-ának alkalmazását kizárólag az érdemi döntés alapjául szolgáló bizonyítékok téves mérlegelése, valamint a bizonyítási indítványai jogsértő mellőzése miatt kérte.
- [20] Az ítélet megváltoztatására irányuló, anyagi jogi jogszabálysértést megjelölő és ennek indokát adó fellebbezés hiánya az anyagi felülbírálat gyakorlásának a lehetőségét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján kizárta. A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság kereshetőségi jog hiányára vonatkozó álláspontját nem bírálhatta felül, így azt abból a szempontból sem vizsgálhatta, hogy a bíróság a bizonyítékok helyes értékelése alapján, a szükséges bizonyítás

lefolytatását követően hozta-e meg az erre vonatkozó érdemi döntését. A fellebbezés alapján – a Pp. 380. § c) pontján túl – az ítélet tartalmát a Pp. 346. §-ának a kereteit meghaladóan nem vizsgálhatta, és ennek során a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú ítélet jogi indokolása megfelel a Pp. 346. § (5) bekezdésében előírt követelményeknek.

- [21] A kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére nem volt indok, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 382. §-a alapján – az ügy érdemét nem érintve – helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.
- [22] Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes másodfokú eljárásban felmerült, felszámított ügyvédi munkadíjából álló perköltségének a megfizetésére. Az alperest másodfokú perköltségként megillető ügyvédi munkadíj összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelte az alperest képviselő ügyvéd másodfokú eljárásban kifejtett tevékenységével arányos mértékben. Megállapította továbbá, hogy a meg nem fizetett fellebbezési illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2024. május 7.

Dr. Lente Sándor s.k.
a tanács elnöke

Dr. Csóka István s.k.
előadó bíró

Dr. Virág Csaba s.k.
bíró